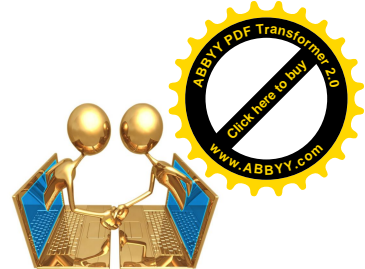

Počítačová bezpečnosť

Prí práci s PC a internetom hrozia (najmä deťom) viaceré riziká.

Možno ich rozdeliť do dvoch skupín:

1. **Kontaktovanie sa s neznámymi ľuďmi**, ktorí nám môžu ublížiť.
2. Navštevovaním nebezpečných web stránok, prípadne otváraním neznámych mailov a pod. môžeme ublížiť nášmu PC.

Aby sme sa vyhli akémukoľvek nebezpečenstvu, ktoré nám môže hroziť, musíte dodržiavať určité pravidlá.

- ✓ Na internete, alebo pri mobilnej komunikácii sa správajte tak ako v ozajstnom živote.
- ✓ Nedávajte na internet žiadne fotografie, videá (svoje ani cudzie) na ktorých ste v plavkách, spodnej bielizni, vyzývavý alebo odhalený. Údaje sa môžu dostať na voľne dostupné miesta a tam ich uvidia všetci rodičia, učitelia, priatelia aj nepriatelia, ktorí vám môžu ublížiť, zahanbiť vás či ponížiť.

Pri čítaní by ste malo myslieť najmä na nasledovné:

- ✓ Zvoľte si prezývku tak, aby vás podľa nej cudzí ľudia nevedeli identifikovať (určiť kto ste).
- ✓ Používajte zložité a rôzne heslá, neprezradte ich ani priateľom.
- ✓ Neposielajte emailom ani čítom osobné údaje.
- ✓ Nestýkajte sa sami s osobami z internetu, pokiaľ ich osobne nepoznáte.

POZOR: Ľudia môžu klamať zámerne o svojom veku, pohlaví, záujmoch, vzhľade. Chcú ubližovať, hoci ich správanie sa vám môže zdať v pohode. Taký človek môže byť pedofil, diler drog, násilník, podvodník, zlodej či únosca.

Okrem seba môžete nevhodným správaním na internete ublížiť aj vášmu PC. Ide najmä o nechcené stiahnutie rôznych vírusov, trójskych koní či iných škodlivých programov do vášho PC.

Tieto môžu vo vašom PC narobiť veľa nepríjemností. Napr. ho môžu výrazne spomaliť až úplne znefunkčniť (potom pomôže už len preinštalovať operačný systém). Môžu vám vymazať rôzne súbory, či špehovať vašu činnosť na PC. Môžu dokonca zistiť údaje vašich rodičov na internetbanking a okradnúť ich o peniaze.

Samozrejme aj tu existuje ochrana, ako sa tomuto vyvarovať:

- ✓ Nenavštevovať na internete rizikové stránky: to sú najmä tie, ktoré obsahujú erotiku, násilie či také, kde sa dajú sťahovať nelegálne filmy, hudba alebo hry.
- ✓ V mailoch neotvárať prílohy od neznámych odosielateľov; takéto maily sú často buď v angličtine (tak im nerozumieme), alebo sľubujú rôzne výhry (tak sa nám zdajú lákavé).
- ✓ Mať v PC nainštalovaný antivírusový program, prípadne aj iné programy na ochranu PC.

V našich mailových schránkach sa môžeme stretnúť s dvomi typmi mailov, ktoré síce väčšinou nie sú škodlivé ani pre nás ani pre náš PC. Sú však úplne zbytočné, tak zbytočne zťažujú nás, náš PC a celý internet, keďže sú ich po svete miliardy. Ide o SPAM a HOAX.

SPAM - *Nevyžiadaná pošta*, spočíva v rozosielaní jednej a tej istej správy viacerým prijímateľom súčasne, ktorí o ňu nestoja. Môže obsahovať lacné reklamy, elektronické letáky a pod. Väčšina mailových schránok má pre takéto maily špeciálny priečinok.

HOAX - *falošná správa/poplašná správa/podvod*, ktorá varuje napríklad pred neexistujúcim nebezpečným vírusom. Najčastejšie sa môžeme stretnúť s falošnými prosbami o pomoc, fámami o mobilných telefónoch, petíciami a výzvami, reťazovými listami šťastia, atď.

Veľa pokynov a návodov ako sa správať bezpečne na internete nájdeme na stránke:

www.bezpecnenainternete.sk a www.zodpovedne.sk.

Vtipné a poučné videá sú na stránke www.ovce.sk.